

Anton Västberg
Trafikplanering
08-508 262 59
anton.vastberg@stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2011-05-19

Framtagande av en plan för främjande av mångfald i Stockholms handel och butiksliv. Motion (2011:28). Svar på remiss

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att besvara remissen med kontorets tjänsteutlåtande

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Staffan Forsell
Avdelningschef

Sammanfattning

Remissen

Tomas Rudin (S) har skrivit en motion till kommunfullmäktige där han föreslår att staden bör ta fram en plan för främjandet av mångfald i Stockholms handel och butiksliv. Trafiknämnden har fått motionen på remiss och skall svara senast den 7 juni 2011.

Tomas Rudin skriver att utvecklingen av handeln i Stockholm allt mer har främjat koncentration av handelsplatser, standardisering av lokaler och handelskedjor som lanseras under samma varumärken på flera platser samtidigt. En rundresa i stadens olika handelscentrum visar ganska snabbt hur likformigt staden nu utvecklats. De bästa lägena efterfrågas av starka internationellt kända varumärken och de mindre

företagarna har sällan den betalningsförmåga som krävs för att kunna konkurrera om dessa attraktiva säljplatser. Samtidigt utarmas de äldre centrummiljöerna i många stadsdelar och mindre attraktiva butikslokaler står tomma i många näraliggande lägen.

Rudin skriver vidare att utvecklingen kan påverkas så att vi Stockholmare kan få tillgång till ett större utbud, men att det krävs en gemensam planering för att så ska ske. Staden skulle kunna fokusera på utvecklingen av handelsgator, butikslägen, centrummiljöer som främjar en ökad mångfald i utbudet. En kombination av nygamla butikslägen, med förbättrad infrastruktur som parkering och inte minst information om utbudet såsom bättre skyltning osv. kan bidra till en förstärkt handel i stadens billigare lägen.

I motionen föreslås att staden bör påbörja ett samordnat arbete mellan stadens förvaltningar för att ta fram en plan för stärkt mångfald i Stockholms handelsliv samt förstärkning av ytterstadens små stadsdelars centrumfunktioner.

Motionen i sin helhet finns att läsa i bilaga 1.

Trafikkontorets synpunkter

Utvecklingen av detaljhandeln i Stockholm har varit expansiv samtidigt som branschen omvandlas. Den ekonomiska tillväxten och förändrade konsumtionsmönster har gynnat handeln. Stadens attraktivitet och efterfrågan på mark och lokaler i goda lägen har inneburit att kostnaderna för att lokalisera sig i dessa lägen stigit.

Högre lokalkostnader i attraktiva lägen är dock inte förklaringen till detaljhandelns förändring. Den omvandling som sker är inte en Stockholmsföreteelse utan en global trend. Detaljhandeln tar nu klivet från en i huvudsak decentraliserad, lokal och fragmenterad verksamhet mot en mer och mer global industri präglad av koncept, varumärken, IT och slimmad logistik. I denna process förändras förutsättningarna för detaljhandelns aktörer på nästan samtliga områden¹.

I den ovan beskrivna utvecklingen kan bland annat nedanstående trender ses:

En långtgående *koncentration* till färre men större aktörer, där de flesta branscher präglas av en omfattande nedläggning av framförallt mindre, fristående butiker. Kedjornas makt och dominans ökar stadigt på bekostnad av självägande butiker.

---

¹MB Affärsutveckling. *Det nya detaljhandelslandskapet*

En accelererande *konsolidering* där de stora och kapitalstarka aktörerna växer sig starkare genom uppköp, fusioner och andra former av samgåenden.

I takt med att hemmamarknaderna blir mättade sker en snabbt ökande *globalisering och internationalisering* av handeln, drivet av en stark tilltro till de skalfördelar och synergier som skapas genom att arbeta globalt med varuanskaffning, marknadsföring och IT.

Kontorets bedömning är att möjligheterna för staden att förändra denna utveckling är små och sannolikt inte ett ansvar för staden. Däremot är det viktigt att staden arbetar för attraktiva och välfungerande lokala centrum i ytterstaden. Trivsamma, trygga och inbjudande lokala centrum kommer att attrahera den typ av handel som marknaden efterfrågar.

I översiktsplanen pekas ett antal tyngdpunkter ut som särskilt intressanta för kommande förtätningar. Väl fungerande cykelstråk med bra cykelparkeringar, goda kollektivtrafiklösningar, tillgängliga korttidsparkeringar och effektiv godshantering är olika områden där staden särskilt kan medverka och bidra till att finna lösningar utöver nödvändiga basfunktioner som avfallshantering, renhållning, städning och snöröjning.

Kontoret anser inte att handelsfrågorna behöver hanteras utöver ordinarie processer för översiktsplanens genomförande och den stadsutveckling som ständigt sker. Däremot är det viktigt att särskilt beakta detaljhandels villkor och förutsättningar och vara öppna och lyhörda för önskemål som framförs i de ordinarie samhällsbyggnadsprocesserna.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att besvara remissen med detta tjänsteutlåtande.

Slut